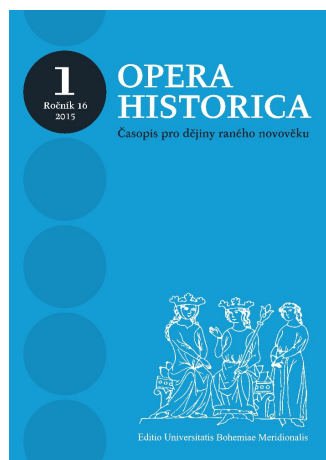

Citation style

Skořepová, Markéta: Rezension über: Pavel Matlas (ed.), Z
poddaného šlechticem. Rodinné paměti Zbudovských z Rovné Hory
a Malých z Tulechova (1604-1737), Praha: Scriptorium, 2016, in:
Opera Historica, 17 (2016), 2, S. 282, DOI:
10.15463/rec.1412069030

copyright

This article may be downloaded and/or used within the private copying exemption. Any further use without permission of the rights owner shall be subject to legal licences (§§ 44a-63a UrhG / German Copyright Act).

Pavel MATLAS (ed.), Z poddaného šlechticem. Rodinné paměti Zbudovských z Rovné Hory a Malých z Tulechova (1604-1737), Praha, Scriptorium 2016 (= Manu propria 8), 361 s. + obrazové přílohy, ISBN 978-80-88013-21-1.

Raně novověké ego-dokumenty patří již několik desetiletí mezi nejoblíbenější prameny historického poznání a jejich ediční zpracování jsou vždy vítána. Název knihy odkazuje k životnímu příběhu hlavního autora předložených pamětí Jiříka Albrechta Zbudovského, který se roku 1604 narodil do poddanské mlynářské rodiny a zásluhou svého vzdělání se již v roce 1623 dostal do služeb známého vojevůdce dona Baltazara Marradase. Odtud se vypracoval na úředníka desek zemských a poměrně váženého muže, kterému jeho bývalý pán v roce 1637 vymohl povýšení do šlechtického stavu. Podtitul „Rodinné paměti“ pak odkazuje na vžité označení, které vytvořil jejich objevitel, archivář Václav Schulz. Přesnější by byl název rodinná kronika, neboť hlavním obsahem textů jsou poznámky o narozeních, sňatcích a úmrtích členů vladyckých rodů Zbudovských a Malých v průběhu 17. století.

Prezentovaná publikace zpřístupňuje tři dokumenty. Jde o německé zápisky Zbudovských z Rovné Hory, pořízené prvním nositelem šlechtického titulu Jiříkem Albrechtem. S psaním začal v polovině třicátých let 17. století a poslední zápis učinil roku 1650, tedy jedenáct let před svou smrtí. Na ně navazují česky psané paměti Malých z Tulechova, jejichž větší část v letech 1655 až 1680 pořídil Jiříkův zeť Jan Adalbert. K nim byl připojen

český pamětní spis o právech zbudovských sedláků vytvořený Jiřím Albrechtem v roce 1660. Dokumenty byly zpřístupněny v jazyce originálu, pouze v případě pamětí Zbudovských bylo využito zrcadlového překladu.

Kompletní vydání pamětí formou komentované edice je důležitým příspěvkem ke studiu života nižší šlechty v pobělohorském období. Vedle pečlivé transkripce textu a podrobného poznámkového aparátu potěší i péče, která byla věnována celkové úpravě a vzhledu knihy. Editor při přípravě publikace cílil na široké spektrum čtenářů a snažil se rodinné paměti Zbudovských a Malých přiblížit i zájemcům mimo odbornou historickou obec. Z tohoto důvodu opatřil edici rozsáhlou předmluvou, ve které přiblížil osobnosti tvůrců pamětí a okomentoval a vysvětlil i jejich formu a obsah. Úvodní studie, která zabírá dvojnásobný počet stran než vlastní edice, zahrnuje důkladný genealogický rozbor a historii obou rodů včetně pokusu o lokalizaci popisovaných událostí. Velký prostor věnuje i popisu přechodových rituálů, které paměti zachycují.

Markéta Škořepová

Radek FUKALA, Konec zimního království a poslední ohniska odporu, České Budějovice – Ústí nad Labem, Bohumír Němec – Veduta – Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně 2016, 512 s. + 64 s. barevné přílohy, ISBN 978-80-88030-13-3.

Zakrátko uplyne 400 let od vypuknutí třicetileté války. Úměrně s celoevropským významem nepřehlédnutelného